

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ **I.**, bývajúcej v B., 2/ **J.**, bývajúceho v B., 3/ **R.**, bývajúceho v N., prechodne bývajúceho v N., 4/ **S.**, bývajúcej v B., 5/ **P.**, bývajúceho v B., všetkých zastúpených J., advokátom so sídlom v N., proti žalovanému **R.**, bývajúcemu v D., zastúpenému J., advokátom so sídlom v N., **o odstránenie väd diela**, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 9 C 130/2000, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. mája 2006 sp. zn. 6 Co 33/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcom 1/ až 5/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nové Zámky čiastočným rozsudkom z 28. novembra 2005 č.k. 9 C 130/2000-310 uložil žalovanému povinnosť bezplatne odstrániť na polyfunkčnom dome (A4) na ulici S.v N.: a/ zatekanie stavby tak, že má minimalizovať množstvo strešných prienikov, po obvode strešných okien osadiť okenné lemovanie dostatočnej šírky so spádovým žliabkom v smere strešného sklonu s dokonalým naviazaním na strešnú krytinu tak, ako je to požadované v norme pre výkon klampiarskych prác, lemovanie komínového telesa vykonať nanovo, opatriť komínové teleso pri vrchole ukončujúcou ochrannou hlavicou z betónu v minimálnej 50-100 mm, b/ podtekanie vody pod parkety na II. nadzemnom podlaží balkón č. 317, odstrániť vybúraním dlažby v celej ploche balkóna a vykonaním novej spádovej a nášľapnej vrstvy balkóna s výškovým rozdielom minimálne 50 mm od prahu balkónových dverí, prípadne zvýšením dolnej plastovej lišty dverného okenného rámu s prevýšením minimálne 50 mm od styčnej výšky balkóna, c/ oddeľovanie stien spod stropnej konštrukcie na všetkých balkónoch, odstrániť ukotvením priečky o konštrukciu stropu so zaomietaním a po obvode hornej styčnej špáry vykonať obvodovú vysprávku tejto špáry vytmelením silikónovým tmelom, d/ vodorovné trhliny na murive vo výške okien v II. nadzemnom podlaží odstrániť prehĺbením trhliny cez omietku fasády, až po hlavný nosný

múr, resp. stužujúci veniec a zatmelenie trhliny elastickým tmelom a následne vykonať zaomietanie a náter miesta fasády, e/ oddeľovanie časti balkónovej steny od obvodového muriva obvodovej steny priamo nad vchodom do pozemného podlažia zo strany uličnej odstrániť tak, že prasklinu medzi balkónom a balkónovou stenou je nutné ukotviť a zaomietiť i zo strany polyfunkčného domu č. A4, všetky tieto závady odstrániť do 15 po právoplatnosti rozsudku. V jeho dôvodoch citoval ustanovenia § 646 ods. 1 a 3, § 647, § 648 ods. 1 a 2, § 649 vetu prvú Občianskeho zákonníka. Na základe vykonaných dôkazov zistil, že žalobcovia uplatnili vady diela v zmysle znaleckého posudku a jeho dodatku. Znalec jednoznačne konštatoval existenciu vád diela, ktoré boli reklamované a uplatnené u žalovaného niekoľkokrát, najmä 5. júna 2000. Oprávnenosť námietky žalovaného, že všetky vady uplatnené žalobcami boli kompenzované a odstránené žalovaným v zmysle dohody z 11. mája 1999, sa nepreukázala; nejde vôbec o vady uplatnené v tomto konaní, ale o iné vady reklamované neskôr (5. júna 2000), po uzavretí dohody. Záručná doba na odstránenie vád diela žalobcom začala plynúť 5. júna 2000. V danom prípade ide o odstraniteľné vady, preto podľa citovaných zákonných ustanovení je žalovaný povinný tieto bez zbytočného odkladu bezplatne odstrániť. Súd nevyhovел návrhu žalobcov a žalovaného na výsluch svedkov V. a I., pretože tieto dôkazy považoval za nadbytočné.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného rozsudkom z 23. mája 2006 sp. zn. 6 Co 33/2006 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uviedol, že účastníci uzavreli 29. mája 1996 zmluvu o dielo, podľa ktorej mal žalovaný pre žalobcov zhotoviť dielo, a to stavbu polyfunkčného domu (A4) na ulici S.v N.. V čl. 6 zmluvy o dielo bola vymedzená zodpovednosť za vady a zároveň žalovaný prevzal záruku za dielo po dobu 36 mesiacov s tým, že záručná doba začne plynúť dňom, kedy objednávateľia dielo protokolárne prevezmú. Preberací protokol bol podpísaný 25. júla 1997 a listom z 5. júna 2000 žalobcovia uplatnili reklamáciu diela. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa, pokiaľ tento uložil žalovanému povinnosť odstrániť vady diela presne vymedzeným spôsobom v súlade s vykonaným znaleckým dokazovaním. K obrane žalovaného, že ide o vady, ktoré boli odstránené a ktoré boli predmetom vzájomnej dohody z 11. mája 1999, odvolací súd poznamenal, že ak aj boli vady diela postupne odstraňované, avšak i naďalej sa vyskytujú, dielo nie je bez vád a preto trvá naďalej zodpovednosť žalovaného, ktorej sa zbaví až ich úplným odstránením. Súd prvého stupňa preto správne rozhodol, keď žalovanému uložil povinnosť vady diela odstrániť. Vzhľadom na to odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalovaný. Prípustnosť dovolania odôvodnil § 236 ods. 1 O.s.p. a § 237 písm. c/ a d/ O.s.p. Uviedol tiež, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podľa dovolateľa odvolací súd pochybil, keď potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, hoci svojím skorším rozhodnutím rozsudok súdu prvého stupňa zrušil. O tejto veci už súd rozhodol v konaní sp. zn. 13 C 87/98, ktoré bolo zastavené vzhľadom na uzavretú mimosúdnu dohodu. Uvedená skutočnosť zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. d/ O.s.p. Prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. c/ O.s.p. dovolateľ vyvodzoval z toho, že žalobu podala neoprávnená osoba, ktorá nemala aktívnu legitimáciu. Z. podpísala ako príkazníčka v mene príkazcov plnomocenstvo udelené právnej zástupkyňi a táto podala žalobu na súd. Z Príkaznej zmluvy ale nevyplýva oprávnenie príkazníčky v mene príkazcov podať žalobu, zastupovať ich a riešiť veci súdnou cestou. Príkazníčka na to nemala výslovný písomný súhlas od príkazcov. Žalobcovia plnomocenstvá udelené J. podpísali až 4. júna 2001. Žalobu na súd podala teda osoba, ktorá nemohla byť účastníkom konania a nejde o prekážku konania, ktorú by bolo možné odstrániť doložením plných mocí. Nároky žalobcov sú premlčané. Z. vystupovala v konaní ako príkazníčka, inokedy ako svedkyňa a mimo jedného prípadu sa zúčastnila všetkých pojednávaní. Postup súdu bol rozporný, niekoľkokrát predvolal svedka J., ktorý vykonával dozor na stavbe, nakoniec ale upustil od jeho výsluchu. Dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 1, 2 O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušil a vec tomuto súdu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobcovia 1/ až 5/ k dovolaniu žalovaného uviedli, že tento opravný prostriedok nie je prípustný, pretože smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom nebola vyslovená prípustnosť dovolania. Tvrdenie dovolateľa, že mimosúdnou dohodou bolo prv právoplatne rozhodnuté, nezakladá dôvodnosť ani prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. d/ O.s.p. Všetky procesné vady boli odstránené v prvostupňovom alebo v odvolacom konaní. Na základe uvedeného preto žalobcovia navrhli, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol a priznal im náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či mimoriadny opravný prostriedok žalovaného je procesne prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V prejednávanej veci nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu v zmysle § 238 O.s.p., lebo dovolanie žalovaného nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, odvolací súd sa neodchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (ktorý v tejto veci doposiaľ nerozhodoval, a preto ani nevyslovil právny názor) a dovolanie smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

Dovolanie žalovaného by vzhľadom na to bolo procesne prípustné, len ak by konanie na súdoch nižších stupňov bolo zaťažené procesnou vadou v zmysle § 237 O.s.p. So zreteľom na obsah dovolania a so zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k závažným procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p. neobmedzil sa odvolací súd len na skúmanie splnenia podmienok prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesným vadám v zmysle § 237 O.s.p.

Podľa § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Ustanovenie § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom

dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v tomto ustanovení, možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je však významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ vady konania v zmysle § 237 písm. a/, b/, e/, f/ a g/ O.s.p. nenamietal a v dovolacom konaní vady tejto povahy nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodiť.

Dovolateľom namietaná vada podľa § 237 písm. c/ O.s.p. mala spočívať v tom, že žalobu na súd podala osoba, ktorá nebola aktívne legitimovaná na jej podanie (žalobu nepodali žalobcovia a plnú moc udelili právnej zástupkyňi J. až 4. júna 2001. Dovolací súd vo všeobecnosti poukazuje na to, že otázka aktívnej legitimácie účastníka konania (žalobcu) nemá žiaden vzťah na prípustnosť dovolania podľa §237 O.s.p. Ak súd nesprávne posúdi túto otázku, nejde o vadu konania, ktorá by spôsobovala tzv. zmätočnosť konania. Nedostatok hmnotnoprávnej legitimácie (vecnej aktívnej legitimácie) môže mať iba vecný dopad na výsledok sporu, v podobe vydania meritórneho rozhodnutia, ktorým sa žaloba zamietá (obdobne porovnaj napr. R 34/1993). Od aktívnej legitimácie účastníka konania treba odlišovať spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 19 O.s.p.) a procesnú spôsobilosť (t.j. spôsobilosť samostatne konať ako účastník konania § 20 O.s.p.). Nedostatok procesnej spôsobilosti účastníka konania (spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať procesné práva a povinnosti) bez riadneho zastúpenia je vadou na ktorú dopadá § 237 písm. c/ O.s.p. K vade takejto povahy v danom prípade nedošlo. Namietaná vada sa týka zastúpenia žalobcov pri uskutočnení procesného úkonu v konaní pred súdom (pri podaní žaloby) a žalovaný ju vidí v tom, že žalobu v mene žalobcov podala advokátka J. bez toho, aby k žalobe pripojila písomné plnomocenstvá udelené žalobcami. Tento odstrániteľný nedostatok bol ale v priebehu konania odstránený predložením písomných plnomocenstiev na zastupovanie žalobcov v tomto súdnom konaní advokátkou J. (č.l. 40, č.l. 79 a č.l. 80 súdneho spisu). Ak by aj prípadne žalobcovia neboli v konaní aktívne vecne legitimovaní (neboli nositeľmi

hmotného práva), nespôsobovala by táto okolnosť nedostatok ich procesnej spôsobilosti (spôsobilosti samostatne konať pred súdom).

Podľa názoru dovolateľa konanie trpí procesnou vadou danou prekážkou veci právoplatne rozsúdenej (§ 237 písm. d/ O.s.p.). Túto prekážku vidí v tom, že v súdnom konaní pod sp. zn.13 C 87/98 medzi tými istými účastníkmi a s rovnakým predmetom sporu došlo k zastaveniu konania v dôsledku uzavretia mimosúdnej dohody.

Ustanovenie § 237 písm. d/ O.s.p. dopadá na prípady, v ktorých súd rozhodol napriek tomu, že mu v tom bránila prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) alebo prv začatého konania (§ 83 O.s.p.). Ak súd zistí, že v tej istej veci (jej časti) bolo právoplatne rozhodnuté alebo začalo prv konanie, konanie bez ďalšieho zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p.). Právoplatné rozhodnutie tvorí prekážku už raz rozsúdenej veci vtedy, ak v novom konaní ide o to isté, o čo išlo v prechádzajúcom rozhodnutí; musí ísť o totožnosť osôb a aj o totožnosť predmetu konania, opierajúci sa o rovnaké skutkové okolnosti.

Dovolací súd vychádzajúc z tvrdení dovolateľa o zastavení konania sp. zn. 13 C 87/98, ku ktorému malo dôjsť v dôsledku uzavretia mimosúdnej dohody, dospel k záveru, že dovolateľom uvádzané skutočnosti neboli v danej veci spôsobilé založiť ním tvrdenú prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Rozhodnutie o zastavení konania nie je totiž meritórnym rozhodnutím a súd ním nekonštituuje ani nedeklaruje práva alebo povinnosti, o ktoré v konaní ide (napr. ktoré boli v sporovom konaní uplatnené žalobou). Prekážku veci právoplatne rozsúdenej môže založiť iba rozhodnutie o veci samej (§ 152 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolateľ namieta, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade v zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. a § 242 ods. 1 O.s.p., dovolací súd uvádza, že inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadať aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej príčinou je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní a dôsledkom nesprávnosť rozhodnutia vo veci samej. Na tzv. iné vady prihliada dovolací súd len ak je dovolanie prípustné. Vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolateľom namietaná skutočnosť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, keď predtým (svojím skorším rozhodnutím)

rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie, a že vzhľadom na už vykonané dôkazy (najmä na výsledky znaleckého dokazovania) upustil od vykonania niektorého navrhnutého dôkazu, napr. výsluchom svedka, nezakladá prípustnosť dovolania. V týchto prípadoch ide o zákonom aprobovaný procesný postup súdu (§ 219 a § 221 O.s.p., § 120 ods. 1 O.s.p.), ktorý nemôže viesť k vade konania v zmysle § 237 O.s.p.

Keďže prípustnosť podaného dovolania nemožno vyvodit' z ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. tento opravný prostriedok žalovaného odmietol ako smerujúci proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania (z procesných dôvodov) sa Najvyšší súd Slovenskej republiky nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní boli úspešní žalobcovia 1/ až 5/, ktorým vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

O povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (§ 151 ods. 1 O.s.p.). Ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčísli, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 151 ods. 2 O.s.p.). Ak sa rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, nevyhlasuje a bol podaný návrh na rozhodnutie o trovách, súd vyzve účastníka na vyčíslenie trov do troch pracovných dní od doručenia výzvy; ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane (§ 151 ods. 4 O.s.p.). Lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Žalobcovia 1/ až 5/ vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného podali návrh na rozhodnutie o trovách dovolacieho konania, požadovanú náhradu trov tohto konania ale nevyčíslili. So zreteľom na to dovolací súd, riadiac sa ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku

uvedenými v predchádzajúcom odseku, vyzval žalobcov 1/ až 5/ prostredníctvom ich právneho zástupcu, aby vyčíslili trovy dovolacieho konania do troch pracovných dní od doručenia súdnej výzvy. Ako vyplýva z doručky založenej v spise dovolacieho súdu, výzva na vyčíslenie náhrady trov dovolacieho konania bola J. doručená 2. októbra 2008 (štvrtok). Tromi pracovnými dňami od doručenia výzvy v zmysle § 151 ods. 4 O.s.p. sa v danom prípade rozumejú piatok 3. októbra 2008, pondelok 6. októbra 2008 a utorok 7. októbra 2008 (tento deň bol zároveň posledným dňom uvedenej lehoty). Advokát výšku trov dovolacieho konania (výšku jeho odmeny za zastupovanie žalobcov 1/ až 5/ v dovolacom konaní) vyčíslil v podaní s dátumom 7. októbra 2008. Toto podanie ale odovzdal pošte na doručenie dovolaciemu súdu až 8. októbra 2008 (viď odtlačok pečiatky Pošty Nitra 3 na obálke pripojenej k vyčísleniu). Z toho vyplýva, že predmetný procesný úkon nebol urobený v zákonom určenej lehote.

Keďže žalobcovia 1/ až 5/ náhradu trov dovolacieho konania nevyčíslili v zákonom určenej lehote a zo spisu okrem trov právneho zastúpenia týchto účastníkov nevyplývajú ich iné trovy dovolacieho konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky náhradu trov dovolacieho konania žalobcom 1/ až 5/ nepriznal. V zmysle § 151 ods. 1, 2 a 4 O.s.p. nebol pri tom viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania týmto účastníkom.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. septembra 2008

**JUDr. Emil Franciscy, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková